20. Urfa

Suriyelierin işi gücü yok, sabah yatıyo akşam oturuyolar. Ahlaki yapıları bize göre değil. Terbiye. Etrafı çok kirletiyolar.

F: Sizin mahallenizdekiler günlük hayatta sohbet ediyolar mı Suriyelilerle

M: Dilden dolayı anlaşamıyorlar

F: Sadece dilden mi?

M: Örf adetimiz de uyuşmuyor. Yalan, hırsızlık, uyuşturucu da var onlarda.

F: Mahalleniz nasıl bir yer insanlar olarak?

M: Burada Kürt var Türk var, Arap var, Laz da var. Öğretmen var, doktor var, esnaf var, herşey var burada.

F: Yaş olarak daha genç mi?

M. Gençler genelde.

F: Siz Türkçe dışında bir dil konuşuyo musunuz?

i1: Kürtçe

M: Hocamız Zaza.

F: Siz Urfa'lı mısınız?

M: Evet köyde doğdum.

F: Geçen ay İzmir'deydim, her Türk kenti biraz farklı her gittiğim kenti biraz anlamaya çalışıyorum, Urfa'lı olmak ne demek?

M: Urfa'lı demek her şey demek, misafirperverlik var, yemek var, sen tek başına gelmişin buraya sen gelip bizde yatıp kalkabilirsin, çiğköftesi var, göbeklitepe'si var.

F: İnsanlar diğer Türk bölgelerine göre buradaki ruh nasıl?

M: Çok iyi, konuşmasından anlarsın Urfa'lıyı mesela.

i1: İki çeşit var Urfa'lı İbrahimi var Nemrudi var.

M: Buranın atmosferi bir başka, Eyüp peygamber de buradan. Burası peygamberler şehri. Balıklıgöl var tarihi bir yer.

F: Urfa'dakiler nasıl beraber yaşıyordu Suriyeliler gelmeden önce? Mesela İzmir'liden farkı nedir Urfa'lının?

i1: Urfa da karışık Batmanlı var, Elazığlı var. Her yerden insan var.

M: Çok genç bir şehir, yaş ortalaması 19.

F: Sizin mahallenizde Suriyeli var mı? Aynı yerde mi oturuyorlar?

M: Çok var. Her sokakta oturuyorlar.

F: Çalışıyorlar mı?

M: BM para veriyor onlnara. Çocuk başına da para veriyorlar ondan çoğu çalışmıyor. Biz istiyoruz ki herkes kendi ülkesinde yaşasın başka ülkelere tatil amaçlı gitsin. Almanya'da kaç kişi var?

F: 1 milyon.

M: Ama Almanya'da zenginler genelde

F: Keşke

M: Türklerle anlaşabiliyor musunuz?

F: İnsanlar alıştı, onlar hem Türk hem Alman.

M: Türklerinn size zararı var mı?

F: Herkes farklı düşünüyor

M: Suriyeliler nasıl Almanya'da?

F: Almanya'da biraz yeni, burada uzun bir zamandır kalıyolar.

M: Bunlar gitmek istemiyor, Urfa'da Allah korusun bişey olsa benim nereye gitmem lazım Antep'e. Bazı yerlerde savaş yok, bunların askerlik çağında çoğu ama gitmiyor oraya buradalar. Bunların ırkları, terbiyeleri farklı. Burada savaş olsa ben Diyarbakır'a giderim ama burada savaş olunca niye Almanya'ya gideyim? Niye Suriye'ye gideyim? Rakka'da savaş yok, Şam'da savaş yok. İdlip'te var. Ama sen niye Türkiye'ye geliyosun?

F: Suriyeliler arasında bazıları Kürt, siz onlara Kürtçe konuştuğunuz için daha yakın hissediyor musunuz?

M: Türkçe konuştuğumuz için bi bağlantı yok. Ama Araplar kız alıp kız veriyor, ondan yakın hissediyorlar.

i1: Burada güzel oturup güzel davransalar, otursunlar. Biz ırkçı değiliz, yeter ki insan olsun ama insanlık yok bunlarda. Irkçılık her yerde var ABD'de mesela siyahileri sevmezler, görüyoruz.

i2: Bunların giyimleri çok farklı, bunlar pantolon giymiyorlar. Biz de bunlara karşıyız. Fistan giyiyorlar. Bize ters. Burası Almanya değil, sahil kenti değil burası. Sabaha kadar geziyolar.

F: Bazıları şunu düşünüyor, siz Kürt'sünüz onların da bazıları Kürt siz onlara yakın hissetmiyor musunuz?

M: Yok hayır, onlar yakın değil. Gece oturuyolar, sabah yatıyolar.

F: Bu farklılık nerden kaynaklanıyor.

i1: Şimdi ben 9-10 gibi yatarım onlar yatmaz, çünkü Suriye'de öyle alışmışlar burada da aynı uygulamayı yapıyor.

F: Yani önemli olan nerede büyüdüğün, Kürt, Arap önemli değil.

M: Biz buna terbiye diyoruz. Yani ahlak, davranış onlarınki ile bizimki farklı.

i1: Kürtler ama kültürümüz aynı değil, dilleri de biraz farklı.

i2: Kültür de aynı değil.

F: Hatta dil aynnı değil

i1: Bunlar nankör bunlara verirsin yemek, karşılığında yolunnu keser. Bunlar böyle birşey işte.

i2: Onlara yatak, yorgan verdik, sonra bi baktık hepsi zengin oldu.

i1: Almanya ne kadar veriyor bunlara

F: İlk 6 milyar euro verdi, şimdi tekrar 3 milyar verdi

i1: Azaltmış

i2: Yıllık mı aylık mı?

F: Bir kaç yıl için

M: Geri kalaın biz veriyoruz

i2: Sen 3 milyar veriyosun biz de 3 milyar veriyoruzdur, 3 milyar yetmez ki bunlara

i1: Bunlar çalışmıyor, yiyor.

i2: Para bunlara geliyor diye çalışmıyor bunlar. Bende de olsa ben de çalışmam. Ama çalışıyorum. Bak abi tavsiyesi bunlar kamptan çıkmasınlar, yetkililer söyle. Kamptan çıkarlarsa düzen bozulur. Kamptan çıkınca hepsi fuhuş, uyuşturucu, hırsızlık. Sokaklar bu kadar kirlenmezdi. Şu an suçtan yakalananlar hep Suriyeli. Ondann söyle yetkililere, gerekirse geri yollayın de. Savaş mavaş bitti.

F: Biz çoktan kültür, din hakkında konuştuk ya. Biz Suriyelilerle Türkler din kardeşiyiz, bu konuda ne düşünnüyorsunuz?

M: Televizyonlar yalann söyleyebilir. Ama insanlar kolay kolay yalan söylemez.

i1: Savaştan çıkıp gelmişler din min olmaz. Fark etmez, insanlık önemli. Müslümandır diye ben memleketime alıyim, yabancıdır diye almıyim (?) bizde öyle bir şey yok. Ayrımcılık yok bizde.

F: Şimdi siz onlara Müslüman oldukları için daha yakın hissediyor musunuz?

i1: Yok bunlar Müslüman değil, şimdi bugün Ukrayna'da savaş yok mu, onlar da gelse buraya ben yine evime koyarım. Ama nankör olmasa, insan olmasa, ben yine yedirir içiririm. Ben burdan Almanya'ya gelsem siz mi bana ayak uyduracaksınız ben mi size? Ben ayak uydurmalıyım, ama bunlar öyle değil. Mesela ben söyleyeyim ben Almanya'ya geldim. Almanya'nın kurallarına uymasam kendi kurallarıma uysam olur mu? Bunlar farklı insanlar. Bunların bizle alakası yok. Kim aynı diyorsa, yalan. İftira. Bunlar geldi, Türkiye bitti. Geldi bunlar, açlık çıktı, insanlar işsiz.

M: Bizde çok genç var hepsi işsiz. Pek çok insan iş bulamıyor, yoksulluk çekiyor. Ama söylemiyorlar.

i1: Şimdi seni de yaratan Allah beni de yaratan Allah.

i2: İzmir'de Suriyeli var mı?

F: Urfa kadar değil ama var.

M: Evet

F: Şimdi din konusunda, ben Müslüman değilim, siz nasıl görüyosunuz bilmek isterim.

M: Müslüman olmasa da insan ol yeter, hiç önemli din değil hangi din olduğu. Davranışın temiz olsun, kötü niyetli olma, yeter.

F: O zaman neden din kardeşiyiz dediler tv'de

M: Asıl onu söyleyenler ırkçıdır. Din kardeşi ne demek, Müslüman din kardeşin ama yabancı din kardeşin değil. Öyle olmaz. Sen din kardeşine farklı davranıyorsun. Ama yabancı ülkedekilere farklı davranıyosun. Almanya'daki de insan bunlar da insan. Afrika'daki siyahi insnan da aynı, Suriye'deki cami imamı da aynı.

i2: İzmir'le Urfa nasıl farklı?

F: Orası da güzel ama burasından farklı orada daha çok şüphe var. Burası da daha misafirperver. Tabii ki çok tatlı insanlar ama bazıları benle konuşmak istemedi. Fakat buraya geldim, mesela herkes hadi yemek yiyelim dedi. Onlar da beni tanımıyor.

i2: İşte Urfa'nın farklılığı budur. Sen Urfa'ya git hangi kapıyı çalarsan çal seni yedirir içirir. Urfa'nın farkı budur.

F: Suriyeliler ilk geldiğinde nasıldı?

M: 11 sene önce çok mazlumlardı. Ben evimde ne eşyam varsa evlerine koydum.

i2: Ben de

M: Şimdi bakıyoruz ki Türkleri hiç sevmiyorlar. Ben ev verdim kira almadım sadece elektirk, faturayı ödeyin dedim. Faturaları ödemeden kaçtı gitti. Çok böyle herkese bunları yapıyorlar. Ben bunlara kızarsam haklı mıyım haksız mıyım?

i2: Burada bir eşya bulsa alır götürür, çalar yani.

F: Siz uzun zamandır beraber yaşıyorsunuz. Sizin duygularınız değişti. Başta misafirperver olacağız dediniz...

i1: Çok uzun sürdü, bizde misafiliğin ksıa olanı makbuldur. 11 yıl sürdür. 12nci yıl geliyor. 11 bitti. Onlar bize ayak uydurması gerekirken biz onlara ayak uyduruyoruz. Avrupa'dan da kaçıp gelseler biz yine insanlığımızı yaparız.

F: Yarın Ukraynalılar gelse,

i1: 30.000 zaten burada. İstanbul, Edirne'ye geldiler oradaki Türk vatandaşları aldılar evlerine götürdüler, bunu yaptık. Ama insan olsalar iyi davranırız. Bugün Almanya'ya gelsek kötülük yapsak ne düşünürsünüz?

F: Suriyeliler dönmek yerine kalmaya karar verirse sizin ve mahalleniz buna karşı ne hisseder?

M: Artık hiç bir şey hissetmeyiz. Zaten umudumuz yok, gitmezler. Savaş yok ki zaten. Gitseler giderlerdi. Bayramda gidiyorlar Suriye'ye. Gidip geliyorlar, aileyi ziyaret ediyorlar. Ben de devletin yerinde olsam kapıyı kaparım. Bizde para koltuk önemli değil bizde huzur önemli.

F: Örneğin onlar daha uzun kalsa sizce onlar bir noktada Türk olabilir mi?

M: Zaten vatandaşlık alıyorlar. Türk vatandaşı, Alman vatandaşı olmak kolay değil. Hemen vatandaş yapmak bence yanlış. Ben de Almanya'ya gelsem, vatandaşlığa başvursam hemen yapılmaması lazım. İnsanları denemek laızm. Hele bakıyim bu adam nasıl. Davranışı nasıl, olaylara karışıyor mu? Malesef burada öyle değil. Burada çok hırs. Almanya'da 5 yılda eğer güzel davranırsa vatandaşlık alıyor, burada öyle değil. Hemen yapıyorlar işte. Türkiye'yi kötülemiyorum, bu memleket hepimizin memleketi ama bazı sıkıntılar var.

F: Szice gerçek Türk de olabilirler mi?

M: Ben Alman vatandaşı olsam, ama gerçekte Alman olabilir miyim? Çünkü ben Almanya'ya bir katkı sağlamamışım bir bedel vermek lazım. Şimdi ben çalışmasam muhtar olabilir miyim, insanlara güzel davranmasam olabilir miyim? İşte vatandaşlık da öyle olması lazım, insanlara güzel davranacaksın, bir katkı sağlaman laızm, bir bedel vermen lazım ki vatandaş olasınn. 3 ayda 5 ayda adam Türk vatandaşı olsn.

F: Bu kadar hızlı mı?

M: Burada herşey hızlı. Bunun sebebi yine insanlarımız, yetkililer. Mesele Türk vatandaşlığı nerden alınıyor, göç idaresinden. Göç idaresindeki insanlar görevini yapmıyor. Yapsalardı o Suriyeliye Türk vatandaşlığı vermezdi.